

Η μεγάλη οικολογική αξία της χερσονήσου του Ακάμα με τη μεγάλη ποικιλία ειδών βλάστησης και άγριας ζωής, τους αξιόλογους γεωμορφολογικούς σχηματισμούς, τα όμορφα τοπία και την πλούσια ιστορική και πολιτιστική κληρονομιά, δημιούργησε την ανάγκη αύξησης των μονοπατιών μελέτης της φύσης. Η δημιουργία νέων μονοπατιών δίνει την ευκαιρία στους περιπατητές να απολαύσουν και να μελετήσουν και άλλες περιοχές του Ακάμα με απaráμιλλη φυσική ομορφιά και μεγάλη ποικιλία ειδών της χλωρίδας και πανίδας.

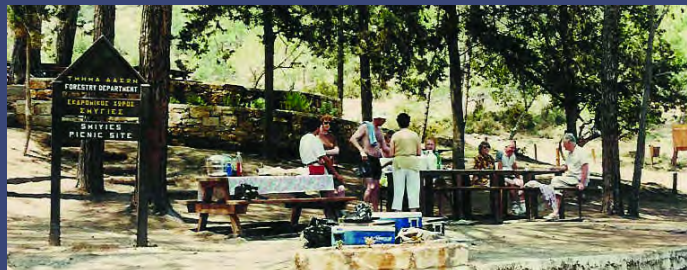
Μετά τα Μονοπάτια Μελέτης της Φύσης “Αδωνης” και “Αφροδίτη”, δημιουργείται το μονοπάτι “Σμιγιές” που περιλαμβάνει δυο κυκλικές διαδρομές με μήκος, η μεν μακρινή 7,5 χιλιόμετρα και χρόνο πορείας 3 ώρες περίπου, η δε κοντινή 2,5 χιλιόμετρα και χρόνο πορείας 1 ώρα περίπου. Οι δύο διαδρομές έχουν σαν αφετηρία και τέρμα τον εκδρομικό χώρο Σμιγιές δυναμικότητας 600 ατόμων που βρίσκεται περίπου στο κέντρο της χερσονήσου, πέντε χιλιόμετρα από το Νέο Χωριό.

Το πρώτο κοινό μέρος των δύο διαδρομών, μήκους 1 χιλιόμετρο περίπου, αρχίζει από τον εκδρομικό χώρο Σμιγιών και διασχίζει τις πλαγιές της βουνοκορφής “Πήανα” όπου βρίσκεται και το πυροφυλάκιο, με εκπληκτική θέα τα δυτικά παράλια της χερσονήσου. Περνά πλησίον του πυροφυλακίου και ακολουθεί το δρόμο της κορυφογραμμής, ο οποίος οδηγεί στο ακρωτήριο “Αρναούτης”. Προσπερνώντας τη διασταύρωση που οδηγεί στο πυροφυλάκιο “Πηάνων”, στα 200 μέτρα περίπου οι δύο διαδρομές χωρίζουν.

Η μακρινή διαδρομή ακολουθεί πορεία δεξιά του δρόμου της κορυφογραμμής και καταλήγει στην όμορφη περιοχή “Κεφαλοβρύσια” όπου συναντά το Μονοπάτι Μελέτης της Φύσης “Αδωνης”. Στο σημείο αυτό ο επισκέπτης μπορεί να αλλάξει πορεία και μονοπάτι και να καταλήξει στα Λουτρά της Αφροδίτης ή να συνεχίσει την πορεία του προς τα ανατολικά και περνώντας από το παλιό μεταλλείο “Μαγνησία” να καταλήξει στην τοποθεσία “Πάμπελα” όπου βρίσκεται το σημείο συνάντησης της μακρινής και σύντομης διαδρομής.

Η σύντομη διαδρομή ακολουθεί πορεία δεξιά του δρόμου της κορυφογραμμής, διασχίζει την όμορφη περιοχή της “Σκοτεινής” και καταλήγει πολύ γρήγορα στην τοποθεσία “Πάμπελα”, μειώνοντας έτσι και το συνολικό μήκος του μονοπατιού και το χρόνο πορείας στο 1/3 περίπου.

Από την τοποθεσία “Πάμπελα” οι δύο διαδρομές με κοινή πορεία για 0,5 χιλιόμετρο περίπου ακολουθούν παλιό δασικό δρόμο με θέα τις βορειοανατολικές παραλίες της χερσονήσου και καταλήγουν στον εκδρομικό χώρο των Σμιγιών, που είναι η αφετηρία του μονοπατιού.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΑΡΙΘΜΗΜΕΝΩΝ ΣΗΜΕΙΩΝ ΤΟΥ ΜΟΝΟΠΑΤΙΟΥ

A. ΚΟΙΝΟ ΜΕΡΟΣ ΤΗΣ ΜΑΚΡΙΝΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΜΗΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΜΟΝΟΠΑΤΙΟΥ

(Εκδρομικός χώρος Σμιγιών – Περιοχή “Σκοτεινής”)

1. **Cistus creticus** subsp. **creticus** - Ξισταρκά:

Κοινός θάμνος του υπορόφου της Τραχειάς Πεύκης. Έχει ρόδινα λουλούδια.

Cistus creticus subsp. *creticus* - Ξισταρκά

2. **Cistus salviifolius** - Ξισταρκά: Πολύ κοινός θάμνος στην Κύπρο με άσπρα άνθη (0 - 1.500 m).

Cistus salviifolius - Ξισταρκά

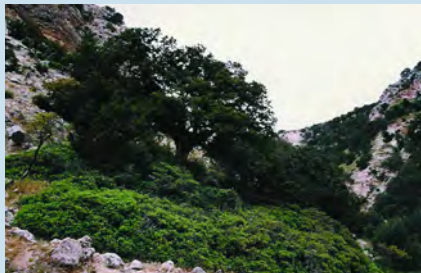
3. **Cistus parviflorus** - Ξισταρκά: Κοινός θάμνος σε δάση “μακκί” στην Κύπρο (0 - 800 m).

4. **Asperula cypria**:

Ενδημικός χαμηλός θάμνος. Είναι κατά τόπους κοινός θάμνος της μακκίας βλάστησης και των φρυγάνων.

5. **Juniperus phoenicea** - Αόρατος:

Μεσογειακός θάμνος, ένα από τα τέσσερα είδη αόρατου που υπάρχουν στην Κύπρο.

Juniperus phoenicea - Αόρατος

6. **Σημείο Θέας:**

Πανοραμική θέα προς τις νοτιοδυτικές ακτές της χερσονήσου. (Κόλπος της Λάρας, οι Καραβόπετρες, ο Γερόνησος και άλλες τοποθεσίες).

7. **Calycotome villosa** - Ασπάλαθος, Σπαλαθκιά:

Κοινός θάμνος σε πολλές περιοχές από την παραλία μέχρι τα 1.000 m.

8. **Pinus brutia** - Τραχεία Πεύκη:

Πεύκα με χαρακτηριστική μορφή από την επίδραση των θαλάσσιων ανέμων.

9. **Πέτρωμα Σερπεντινίτης:**

Χαρακτηριστικό πέτρωμα των δασικών συστημάτων.

B. ΜΑΚΡΙΝΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗ.

(Περιοχή “Σκοτεινή” - “Κεφαλοβρύσια” - “Πάμπελα”)

10. Πετρώματα λάβας πλήρως διαβρωμένα χωρίς βλάστηση.

11. **Thymus integer** - Θρουμπτί:

Ενδημικός χαμηλός θάμνος που απαντά στη ζώνη 100 - 1.700 m, σε πευκοδάση, μακκία βλάστηση και φρύγανα.

Thymus integer - Θρουμπτί

12. **Fumana arabica** var. **arabica** - Τραχανίδι:

Είδος που απαντά συνήθως σε φρυγανότοπους από 0 - 800 m υψόμετρο.

13. **Juniperus phoenicea** - Αόρατος:

Βλέπε σημείο 5.

14. **Pistacia terebinthus** - Τρεμιθιά:

Μεσογειακός φυλλοβόλος θάμνος ή μικρό δέντρο αρκετά κοινό σε πολλές δασικές και άλλες περιοχές (0 - 1.600 m).

15. **Cupressus sempervirens** var. **horizontalis** - Κυπαρίσσι:

Απαντά σε ασβεστολιθικά πετρώματα από 0 - 1.200 m υψόμετρο. Έχει φυτευτεί εκτεταμένα σε δενδροστοιχίες και νεκροταφεία. Φυσικές συστάδες είναι σπάνιες στην Κύπρο.

16. **Sarcopoterium spinosum** - Μαζίν:

Κοινός θάμνος που απαντά κυρίως σε περιοχές με φρύγανα (υψομ. 0 - 1.000 m).

Sarcopoterium spinosum - Μαζίν

- 16A. “Κεφαλοβρύσια”:

Πηγές από τις οποίες υδρεύεται το Νέο Χωριό, καλή ποιότητα τόπου.

17. **Lithodora hispidula** subsp. **versicolor** - Γαϊδουρόθρουμπτος:

Ιθαγενής θάμνος που απαντά σε περιοχές με φρυγανώδη βλάστηση (υψομ. 0 - 1.000 m.).

18. **Μεταλλείο “Μαγνησίας”:**

Εγκαταλειμμένο μεταλλείο από το οποίο εξορύσσετε μαγνήσιο.

19. **Καμίνι - Υψικάμινος του μεταλλείου.**

20. **Salvia fruticosa** - Σπατζιά ή Φασκομηλιά:

Φυτό της ανατολικής Μεσογείου που στην Κύπρο είναι πολύ κοινό στα υψόμετρα 0 - 1.400 m. Τα αποξηραμένα φύλλα της χρησιμοποιούνται στην παρασκευή τσαγιού.

Salvia fruticosa - Σπατζιά ή Φασκομηλιά

21. **Teucrium micropodiodes** - Τεύκριο:

Ενδημικό είδος, κοινό σε όλη την έκταση της οροσειράς του Τροόδους.

22. **Cistus monspeliensis** - Ξισταρκά:

Θάμνος που απαντά μόνο στις δυτικές περιοχές της Πάφου και στο Ακρωτήριο. Η Κύπρος είναι το πιο ανατολικό όριο εξάπλωσής του στην Ευρώπη.

23. **Cistus monspeliensis x parviflorus** - Ξισταρκά:

Υβρίδιο που απαντά όπου βρίσκονται τα δύο είδη *C. monspeliensis* και *C. parviflorus*.

24. **Σημείο θέας:** Πανοραμική θέα του κόλπου Χρυσοχούς.

25. **Olea europea** - Ελιά:

Αειθαλές δέντρο, ιθαγενές των μεσογειακών χωρών. Στην Κύπρο, σαν αυτοφυές βρίσκεται στη ζώνη 0 - 1.000 m στα δάση “μακκί” αλλά και πευκοδάση. Καλλιεργείται ευρύτατα τόσο στον τόπο μας όσο και σε άλλες χώρες της μεσογειακής ζώνης.

26. **Ceratonia siliqua** - Χαρουπιά:

Αειθαλές δέντρο, ιθαγενές των χωρών της ανατολικής Μεσογείου. Στην Κύπρο απαντά σαν αυτοφυές στα δάση “μακκί” σε υψόμετρο 0 - 700 m. Καλλιεργείται εκτεταμένα για τους καρπούς του, τα χαρούπια.

27. **Prasium majus** - Φασσόχορτο:

Απαντά ανάμεσα σε θάμνους σε δάση “μακκί” από 0 - 500 m υψόμετρο. Ανθίζει τον Ιανουάριο με Μάιο. Διαδεδομένο στη Μεσόγειο και τα νησιά του Ατλαντικού.

Prasium majus - Φασσόχορτο

28. **Juniperus phoenicea** - Αόρατος:

Βλέπε σημείο 5.

29. **Rhamnus lycioides** subsp. **graeca** - Ακουμένη, Τιτσιρκά:

Θάμνος που απαντά στη ζώνη 0 - 900 m συνήθως σε “μακκί” δάση. Ανθίζει Μάρτιο - Απρίλιο και ο καρπός όταν είναι ώριμος κοκκινίζει.

30. **Phagnalon rupestre** subsp. **rupestre** - Ψυλλίνα:

Χαμηλός θάμνος, απαντά συνήθως στις νοτιοανατολικές περιοχές της Κύπρου σε υψόμετρο 0 - 800 m.

31. **Συστάδα Αοράτου:**

Μικτός θαμνώνας με κυρίαρχο θάμνο τον αόρατο.

32. **Υποβαθμισμένη μακκία βλάστηση:**

Υποβαθμισμένος θαμνώνας που περιλαμβάνει ξηρόφυλλους, σκληρόφυλλους αειθαλείς θάμνους.

33. **Αναγέννηση τραχειάς πεύκης** σε εγκαταλειμμένη γεωργική γη.

34. **Pinus brutia** - Τραχεία Πεύκη:

Δίνει στήριγμα στον Αντζουλόβατο (*Smilax aspera*), αναρριχητικό φυτό κοινό σε “μακκία” βλάστηση.

35. **Thymbra capitata** - Θυμαρί:

Αρωματικός θάμνος ιθαγενής των χωρών της Μεσογείου.

Στην Κύπρο είναι κοινός σε υψόμετρα 0 - 1.000 m και θεωρείται εξαιρετο μελισσοτροφικό φυτό.

36. *Onosma fruticosum* - Ξυλόθρουμπος:

Ενδημικός θάμνος της Κύπρου, κοινός σε αρκετές περιοχές (υψομ. 0 - 1.100 m).

37. *Helichrysum stoechas subsp. barrelieri* - Δάκρυα της Παναγίας:

Χαμηλός θάμνος που απαντά στη ζώνη 0 - 600 m συνήθως σε ασβεστολιθικά πετρώματα. Το κοινό όνομα προήλθε από τη χρήση των λουλουδιών του στο στόλισμα του επιταφίου.

38. **Ανομήλικη συστάδα Τραχείας Πεύκης:**

Καθ' ύψος διαφοροποίηση των κορμών της Τραχείας Πεύκης.

39. *Quercus coccifera subsp. calliprinos* - Περνιά:

Αειθαλής θάμνος, κοινός στα χαμηλά και μεσαία υψόμετρα (100 - 1.100 m). Το υποείδος αυτό υπάρχει, εκτός από την Κύπρο, στη Ν. Τουρκία, Συρία και Παλαιστίνη.

Γ. ΚΟΙΝΟ ΜΕΡΟΣ ΤΩΝ ΔΥΟ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ ΣΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΜΟΝΟΠΑΤΙΟΥ ("Πάμπελα" - Εκδρομικός χώρος Σμιγιών)

40. *Arbutus andrachne* - Αντροκλιά:

Αειθαλής θάμνος, ιθαγενής της ανατολικής Μεσογείου, αρκετά κοινός στην Κύπρο (100 - 1.400 m).

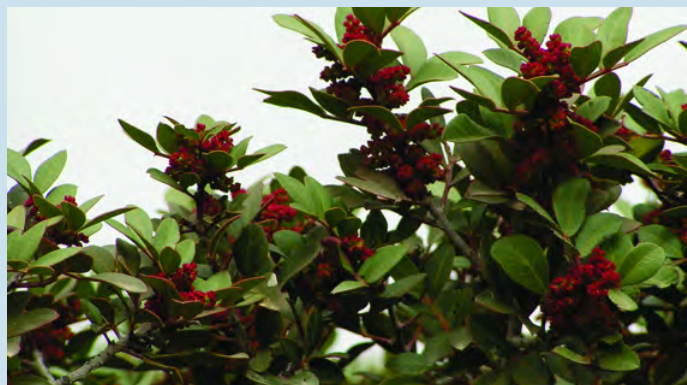
41. *Genista fasselata* - Ρασιήν:

Κοινός θάμνος της οροσειράς του Τροόδους (0 - 1.000 m).

42. *Fumana arabica var. arabica* - Τραχανίδι: Βλέπε σημείο 12.

43. *Pistacia lentiscus* - Σχινιά:

Μεσογειακός αειθαλής θάμνος με αρωματικά φύλλα και καρπούς που απαντά στην υψομετρική ζώνη 0 - 600 m.

Pistacia lentiscus - Σχινιά:

44. *Cupressus sempervirens var. horizontalis* - Κυπαρίσσι:

Βλέπε σημείο 15.

Δ. ΣΥΝΤΟΜΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗ.

(Περιοχή "Σκοτεινή" - "Πάμπελα")

B10. *Lithodora hispidula subsp. versicolor* - Γαϊδουρόθρουμπος:

Βλέπε σημείο 17.

Lithodora hispidula subsp. versicolor - Γαϊδουρόθρουμπος

B11. *Cistus monspeliensis x parviflorus* - Ξισταρκά:

Βλέπε σημείο 23.

B12. *Onosma fruticosum* - Ξυλόθρουμπος:

Βλέπε σημείο 36.

B13. *Cistus monspeliensis* - Ξισταρκά:

Βλέπε σημείο 22.

B14. *Pistacia lentiscus* - Σχινιά:

Βλέπε σημείο 43.

B15. *Salvia frutescens* - Σπατζιά ή Φασκομηλιά:

Βλέπε σημείο 20.

B16. **Σημείο Θέας:**

Πανοραμική θέα των βορειοανατολικών ακτών της χερσονήσου (κόλπος Χρυσόχους, Γιαλιάς). Εκπληκτική θέα του Δάσους Πάφου.

B17. *Acanthoprasium integrifolium* - Βαλλωπή:

Ενδημικός θάμνος της Κύπρου, κοινός σε χαμηλά υψόμετρα (0 - 600 m).

B18. *Sarcopoterium spinosum* - Μαζίν:

Βλέπε σημείο 16.

B19. *Quercus coccifera subsp. calliprinos* - Περνιά:

Βλέπε σημείο 39.

B20. *Origanum majorana var. tenuifolium* - Σαφισιά:

Θεωρείται ενδημικό φυτό της Κύπρου αλλά λόγω της ευρείας χρήσης του για τις αρωματικές και θεραπευτικές του ιδιότητες έχει φυτευτεί σε πολλές χώρες και σε αρκετές έχει εγκλιματιστεί (υψομ. 0 - 800 m).

B21. *Calycotome villosa* - Ασπάλαθος, Σπαλαθιά:

Βλέπε σημείο 7.

B22. *Thymra capitata* - Θυμαρί:

Βλέπε σημείο 35.

B23. *Genista fasselata* - Ρασιήν:

Βλέπε σημείο 41.

Γ.Τ.Π. 63/2013- 2.000
Εκδόθηκε από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών

Εκτύπωση: A.S. Print Xpress Ltd

Υπάρχει σε ανακυκλώσιμο χαρτί

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΩΝ

ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΣ ΤΟΥ ΑΚΑΜΑΣ Μονοπάτι Μελέτης της Φύσης "Σμιγιές"

www.moa.gov.cy/forest